

Nivalan kaupungin selvitys Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle

Khall 14.02.2022 § 52

719/00.04.02/2021

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei [x]

Liitteet: Vastuukysely liitteineen

Valmistelija

Hallintojohtaja p. 040 344 7201 ja talousjohtaja p. 040 344 7206

1. Selvityksen taustaa

Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Pohjois-Pohjanmaan kunnilta/ kuntayhtymiltä vastuu siirtyy Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annettu laki 616/2021 (myöhemmin VPL) tuli voimaan 1.7.2021. Lain 26.1 §:n mukaan kunnan/kuntayhtymän on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys 22, 23 ja 25 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Lisäksi samassa määräajassa kunnan tulee antaa hyvinvointialueelle arvio 18 §:n nojalla siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja 24 §:n mukaisesta lomapalkkavelasta.

Muihin kuin 20 §:ssä tarkoitettuihin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä sekä alueen pelastustoimea hoitaviin kuntayhtymiin sovelletaan, mitä kunnasta säädetään 22–26, 28–31 ja 42 §:ssä. Hyvinvointialueen aluevaltuusto käsittelee kunnan/kuntayhtymän antaman selvityksen viimeistään 31.3.2022 ja päättää sen perusteella irtaimen omaisuuden, lomapalkkavelan, sopimusten ja vastuiden siirtymisestä hyvinvointialueelle ja hyvinvointialueen vastuulle (VPL 28 §).

Hyvinvointialue voi pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Jos hyvinvointialue katsoo, että kunnan antaman selvityksen mukaan hyvinvointialueen hallintaan siirtyvät toimitilat, irtaimisto ja sopimukset eivät turvaa sosiaali- ja terveystoimen tai pelastustoimen järjestämistä alueella, hyvinvointialueen on neuvoteltava kunnan kanssa (VPL 26.2 §). Kunnan on täydennettävä edellä tarkoitettua selvitystä viimeistään 30.6.2022, jos toimitiloissa, siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia selvityksen antamisen jälkeen ja jos hyvinvointialue katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi (VPL 26.3 §).

Edellä 26 §:ssä säädetty selvitys sekä 28 §:ssä tarkoitettu päätös vastaavat omaisuuden saantokirjaa (VPL 40 §). Kuntaliiton tulkinnan mukaan lähtökohta on se, että kunnan selvityksen antaa kunnan valtuusto, mikäli hallintosäännössä ei toisin määrätä.

2. Selvitys käytössä olevista toimitiloista

Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat kunnan omistamat toimitilat siirtyvät vuokrasopimuksen nojalla hyvinvointialueen hallintaan. Siirtymäkauden vuokrasopimus on voimassa 1.1.2023 alkaen vähintään kolme vuotta, ja hyvinvointialueella on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloa vuodella.

Valtioneuvosto ohjeistaa asetuksella siirtymäkauden vuokran laskentaperiaatteista kunnan ja hyvinvointialueen välissä vuokrasopimuksissa. Asetusluonnos on lausunnolla kunnissa 24.1.2022 saakka. Keväällä 2022 valmistunee lopullinen asetus, jolla ohjeistetaan siirtymäkauden (v. 2023–2026) vuokrasopimuksen vuokran määrittelyssä. Voimaanpanolain 22 §:n mukaan vuokran on katettava kohtuulliset pääoma- ja ylläpitokulut. Kunta ja hyvinvointialue voivat sopia vuokraamisesta tai vuokra-ajasta toisin, mutta siirtymäajan vuokran tulee olla säädetyn mukainen. Kuntien markkinoilta sisään vuokraamien, sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olevien tilojen vuokrasopimukset siirtyvät sellaisenaan nykyisin ehdoin hyvinvointialueen vastuulle. Sellaiset toimitilaa koskevat vuokrasopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa sopimuskauden päätyttyä eivät siirry, mikäli kunta ja hyvinvointialue eivät toisin sovi.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintaan siirtyvät tilat Nivalan kaupungin osalta ilmoitetaan kohdassa vuokravastuut, luettelo liitteeksi.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin omistamat toimitilarakennukset siirtyvät kokonaisuudessaan hyvinvointialueen omistukseen.

Toimitilatietoja tarkistetaan ja päivitetään 30.6.2022 saakka ja tämän jälkeenkin tapahtuvat muutokset huomioidaan 1.1.2023 alkavissa kunnan ja hyvinvointialueen välisissä vuokrasopimuksissa.

3. Selvitys siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta

Voimaanpanolain 23 §:n mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät 1.1.2023 sen järjestämismvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Hyvinvointialueelle siirtyvät vain sellaisen osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten, jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaminen.

Selvitys Nivalan kaupungin siirtyvästä omaisuudesta ilmoitetaan kohdassa siirtyvä irtain omaisuus.

4. Selvitys siirtyvistä sopimuksista

Voimaanpanolain 25 §:n mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät kunnista 1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset. Hyvinvointialue ja kunta voivat sopia siitä, että jokin sopimus ei siirry hyvinvointialueelle. Kuten edellä toimitilojen osalta on todettu, hyvinvointialueelle siirtyvät myös toimitilaa koskevat vuokrasopimukset, pois lukien sellaiset sopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa sopimuskauden päätyttyä. Tällöinkin hyvinvointialue ja kunta voivat sopia asiasta toisin. Hyvinvointialueelle eivät siirry vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta tekee ajalla 1.7.2021 – 31.12.2022.

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin on hankkinut Cloudia-sopimustenhallintajärjestelmän, johon kunta on tallentanut siirtyvät sopimukset. Siirtyvät tilavuokrasopimukset ja muut sopimukset ilmoitetaan erillisellä liitteellä, jonka hyvinvointialue toimittaa kullekin kunnalle erikseen Cloudia sopimustenhallintajärjestelmästä. Kunta antaa sopimuksista lisätiedot myös selvityspohjassa sopimuksista pyydettyihin kysymyksiin.

Nivalan kaupunki ehdottaa, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyvät liitteessä mainitut sopimukset.

5. Selvitys siirtyvistä vastuista

Nivalan kaupunki ehdottaa, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyvät liitteessä mainitut sopimuksiin ym. liittyvät vastuut.

Jos sopimus liittyy myös kunnan jäljelle jääviin tehtäviin eikä sitä ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunnan on tehtävä esitys siitä, miten sopimukseen liittyvät vastuut jakautuisivat kunnan ja hyvinvointialueen välillä sopimuksen voimassaoloajan.

6. Selvitys siirtyvästä henkilöstöstä

Voimaanpanolain 18 §:n mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueelle sekä hyvinvointiyhtymään katsotaan liikkeenluovutukseksi.

Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevien opiskeluhuollon psykologien ja kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle ja hyvinvointiyhtymään.

Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, mikäli tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä.

Siirtyvällä henkilöstöllä tarkoitetaan luovuttajan palveluksesta hyvinvointialueen palvelukseen siirtyviä henkilöitä, jotka yksilöidään kussakin luovuttavassa organisaatiossa käytävässä yhteistoimintamenettelyssä.

Luovutuksen piiriin kuuluvat edellä mainituilla perusteilla sekä vakinaiset että määräaikaiset, joiden palvelussuhde on voimassa luovutushetkellä.

Määräaikaisen työntekijän tai viranhaltijan, jonka palvelussuhde päättyy 31.12.2022, katsotaan olevan liikkeen luovutuksen piirissä, mikäli hänen palvelussuhdettaan jatketaan ilman päivänkään keskeytystä. Määräaikaisen palvelussuhteen päättyessä 1.1.2023 jälkeen, sitä ei automaattisesti jatketa, vaan se päättyy alkuperäisen työsopimuksen / viranhoitomääräyksen mukaisesti, ellei sitä erikseen uusita.

Liikkeenluovutushetkellä luovuttajan palveluksesta työ- / virkavapaalla olevat siirtyvät myös liikkeenluovutuksen periaattein hyvinvointialueen palvelukseen.

Nivalan kaupunki antaa liitteenä olevan arvion Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta.

Valmistelijan ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle että kaupunginvaltuusto:

1. antaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle liitteiden 1-4 mukaisen selvityksen,
2. esittää, että liitteissä mainitut oikeudet, vastuut ja velvoitteet siirtyvät 1.1.2023 Nivalan kaupungilta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle,
3. varaa oikeuden täydentää annettua selvitystä ja
4. valtuuttaa kunnanhallituksen tekemään tarvittavat täydennykset ja muutokset liitteinä oleviin selvityksiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmistelijan ehdotuksen.

Päätös

Hyväksyttiin.